

Spolek Špejchar

Pod Všemi svatými 69, Plzeň

Přestože nezisková organizace Špejchar, z.s. byla oficiálně zapsána do spolkového rejstříku v roce 2017, činnost spolku lze datovat již od 70let minulého století. V té době byl barokní Špejchar na Roudné připraven k demolici a pouze díky zapsání na seznam kulturních památek a koupí objektu Karlem Štěpánkem od města Plzeň byl Špejchar zachráněn. Pan Štěpánek, tenor operního souboru J.K.Tyla, viděl v chátrajícím objektu významný potenciál a postupně ho začal renovovat a dostavovat s jasným záměrem – vedle prostoru pro jeho vlastní obydlí vybudovat společensko-kulturní zázemí.

Při pohledu na objekt Špejcharu je dodnes patrné, že renovace a dostavba panem Štěpánkem byla téměř výlučně zamýšlena se společenským účelem. Vedle renovace budovy Špejcharu, která ctíla barokní principy budovy, byla dostavba teras a společenských místností hlavní podstatou revitalizace historické budovy. Systém kaskádových teras, postaven díky záchraně materiálů z demolice malého divadla, židovského hřbitova či Rooseveltova mostu, se s výhledem na dvůr propojený se společenskou místností stal dominantou celého objektu. Nebylo tedy velkým překvapením, že takto důmyslně opravená budova, umožnila i zamýšlené společensko-kulturní využití.

V období, kdy společenská angažovanost byla skoro výlučně pod záštitou státního zřízení, Špejchar přesto dokázal sloužit veřejnosti jako prostor pro konání všelijakých kulturních událostí. Stal se tak místem kde se společenská setkání, divadelní představení, koncerty, přednášky či svatební obřady konaly s pravidelným opakováním a často i s velmi inovativním charakterem. Jejich svobodnější ráz byl ovšem často k nelibosti totalitního režimu a tím bylo jejich konání často znesnadněno. Široké povědomí o jeho kulturním účelu dokládá například pohlednice z Plzně z 80let, kde je Špejchar vyobrazen mezi hlavními kulturními památkami.

Po několika letech, kdy Špejchar úspěšně realizoval svůj potenciál aktivního prostoru pro společenskou kulturu, v polovině 90let se frekvence pořádaných událostí postupně snižovala. Stářím pana Štěpánka se vytratila nezbytná vitalita pro konání společenských událostí a tím i pomalu zanikal kulturní účel objektu. Stal se místem, kde pan Štěpánek v klidu dožil, a posléze prostorem nikým neobývaným, a tím i značně zchátralým.

Špejchar na začátku nového století byl tedy opět místem kde potenciál pro kulturní rozvoj je jeho nevyužitím značně skryt. Změna nastává až v roce 2013 kdy se vnučka pana Štěpánka – Nathalie Chemayelová a architekt Jakub Mareš rozhodnou kulturní potenciál opět využít a objekt opravit k dalšímu rozvoji. Pravidelně se scházejí, rozmýšlejí záměry a vytvářejí plány, které mají logické vyústění v založení neziskové organizace.

Ve stopách činností, které pan Štěpánek úspěšně realizoval, zapsaný spolek má stejný cíl jako jeho tehdejší iniciativa – vytvářet prostor pro kulturně-společenské účely. Tento cíl je ovšem obohacen širším souborem organizačních a pořadatelských činností, které pan Štěpánek v dané době nemohl plně provozovat. Jedná se například o hostinskou činnost, ubytování či různé druhy sdílených prostor. Vedle pořádání komunitních, společenských a kulturních událostí, je tedy účelem spolku zajistit širokou škálu využití Špejcharu jako veřejného prostoru.

Tento účel je pro spolek základem pro jím nedávno konané události. Ať jsou to sousedská setkání, zprostředkování světelných instalací Blik Blik či přednášky PechaKucha, je zřejmé, že skrze jejich konání je Špejchar vnímán jako veřejný prostor s širokým využitím. Tento prostor se ovšem neobejde bez neustálé údržby a potřebných rekonstrukcí, které jsou postupem času stále více žádoucí, ať už z hlediska hygieny, bezpečnosti či obecně efektivnějšího využití prostor. Vzhledem ke stáří celého objektu a výhledu do budoucnosti, kde Špejchar by měl být otevřený veřejnosti každý den, je tato rekonstrukce aktuálně tím nejzásadnějším cílem spolku, jenž se potvrzuje i výstavbou a rozvojem čtvrtě, v níž Špejchar bude žádaným doplňkem občanské vybavenosti.

